ابهام بزرگ در نحوه مدیریت استقلال

معادله چندوجهی انتخاب مدیرعامل

نقد روز

حمیدرضا عرب
روزنامه‌نگار

تکلیف مدیرعامل باشگاه استقلال هنوز به‌طور رسمی مشخص نشده است و در هفته‌های اخیر گمانه‌زنی‌های فراوانی در مورد گزینه‌های مختلف برای این سمت به گوش می‌رسد. نام‌هایی چون علی خطیر، حجت کریمی و حتی میرشاد ماجدی، که ماه‌ها قبل نیز مذاکراتی برای پذیرش این مسئولیت با او صورت گرفته بود، دوباره مطرح شده‌اند. با این حال، به نظر می‌رسد مسأله اصلی نه انتخاب مدیرعامل جدید، بلکه نقش پررنگ و تأثیرگذار فردی به نام «تاجرنیا» در ساختار مدیریتی باشگاه استقلال است.

تاجرنیا که سمتی مهم در هلدینگ خلیج فارس دارد، به عنوان نماینده تام‌الاختیار این هلدینگ در باشگاه استقلال شناخته می‌شود و گفته می‌شود تحت هر شرایط و حتی اگر فرد دیگری به عنوان مدیرعامل انتخاب شود قدرت تصمیم‌گیری اصلی در امور باشگاه را در اختیار خواهد داشت. به بیان دیگر، تاجرنیا در مقام حلقه اتصال میان استقلال و هلدینگ خلیج فارس، نفوذی تعیین‌کننده در تمام فرایندهای مدیریتی باشگاه دارد و نقش او از یک عضو ساده هیأت مدیره بسیار فراتر است.

در واقع طبق شنیده‌ها، تصمیمات کلان باشگاه از جمله مسائل مالی، برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، انتخاب سرمربی و حتی سیاست‌های نقل و انتقالاتی، بدون نظر نهایی تاجرنیا امکان اجرا ندارد. بسیاری از نزدیکان باشگاه معتقدند حتی اگر مدیرعاملی جدید منصوب شود، او عملاً نمی‌تواند بدون هماهنگی با تاجرنیا تصمیمات مهمی بگیرد. این موضوع باعث شده برخی کارشناسان از تداوم «مدیریت در سایه» در استقلال سخن بگویند؛ مدیریتی که ممکن است باعث ایجاد تداخل در اختیارات مدیرعامل آینده شود و استقلال تصمیم‌گیری در باشگاه را کاهش دهد.

از سوی دیگر، برخی منابع آگاه می‌گویند تاجرنیا به‌دلیل جایگاهش در هلدینگ خلیج فارس و نقش این مجموعه در تأمین منابع مالی استقلال، حق دارد که در امور باشگاه نقش محوری داشته باشد. با توجه به وابستگی مالی باشگاه به این هلدینگ، بسیاری معتقدند تصمیم‌گیری‌های او می‌تواند به ثبات اقتصادی استقلال کمک کند. اما منتقدان هشدار می‌دهند که چنین تمرکزی از قدرت، ممکن است باعث کاهش شفافیت و تضعیف استقلال مدیریتی در باشگاه شود.

به هر ترتیب، به نظر می‌رسد حتی پس از انتخاب مدیرعامل جدید، تاجرنیا همچنان مرد همه‌کاره و تصمیم‌گیر اصلی در هیأت مدیره استقلال باقی خواهد ماند؛ فردی که پشت صحنه، مسیر آینده باشگاه را تعیین می‌کند و هر تغییری در مدیریت، بدون نظر او، صرفاً شکلی ظاهری خواهد داشت.

> به نظر می‌رسد حتی پس از انتخاب مدیرعامل جدید، تاجرنیا همچنان مرد همه‌کاره و تصمیم‌گیر اصلی در هیأت مدیره استقلال باقی خواهد ماند

فوتبال ما بعد از جام جهانی سقوط می‌کند

شاهرخی: مگر بازسازی ورزشگاه آزادی ۲ سال زمان می‌برد؟!

مصاحبه

محمد محمدی سدهی
روزنامه‌نگار

سال‌هاست فوتبال ایران اسیر بی‌برنامگی است و امسال به‌دلیل بروز برخی از اتفاقات این موضوع به‌وضوح دیده می‌شود. امسال این بی‌برنامگی گریبان تیم‌های پرسپولیس و استقلال را گرفته است. پرسپولیس و استقلال در حالی باید در هفته دوازدهم مقابل همدیگر قرار بگیرند که مسئولان سازمان لیگ و فدراسیون فوتبال هنوز از مکان برگزاری این دیدار بی‌اطلاع هستند.

همایون شاهرخی، سرمربی اسبق تیم ملی در خصوص مشکلات موجود در فوتبال ایران به «ایران ورزشی» گفت: «فوتبال ایران هر ساله با چالش‌هایی مواجه می‌شود و امسال هم فوتبال ما با موضوعات عجیب و غریبی همچون بی‌برنامگی، چمن نامناسب و... روبه‌روست. تجربه ۵۰ الی ۶۰ ساله من می‌گوید که فوتبال ما در حال سقوط است. فوتبال ایران بعد از جام جهانی بشدت سقوط می‌کند و تیم ملی ما در ردیف تیم‌های افغانستان و نپال قرار خواهد گرفت. این اتفاق تلخ باعث می‌شود تا نسل جوان‌مان از فوتبال فاصله بگیرند.»

او با اشاره به ناکارآمدی مدیران فوتبال بیان داشت: «مدیران فوتبال متخصص نیستند و برگزیده هستند، در واقع مدیران انتخاب نمی‌شوند و آنها توسط برخی از افراد انتصاب می‌شوند. این بی‌تخصصی باعث می‌شود تا فوتبال ما هر ساله با موضوعات عجیبی روبه‌رو شود، اتفاقاتی که گاهی خنده‌دار است. مدیران فوتبالی ما تنها شعار می‌دهند و می‌گویند که تیم ملی در جام جهانی پیش‌رو از مرحله گروهی صعود خواهد کرد در حالی که با توجه به شرایط حال حاضر فوتبال ما چنین چیزی محال است. صحبت‌های مدیران تنها برای دلخوشی هواداران است و در فوتبال ما دروغ بیشتر از صداقت است.»

این سرمربی اسبق تیم ملی افزود: «سال‌ها پیش و در مسابقات جام ملت‌های آسیا زمانی که برانکو سرمربی تیم ملی بود و من به‌عنوان مدیر به تیم ملی خدمت می‌کردم، شاهد سرعت بالای پیشرفت فوتبال در کشورهای آسیایی بودم. در زمانی که ما برای بازدید از هتل و محل برگزاری مسابقات مان به چین رفتیم، یکی از مسئولان برگزاری مسابقات اعلام کرد که استادیوم محل برگزاری بازی‌ها ۶۵روزه ساخته شده است.

البته ساخت استادیوم کار سختی نیست و این مدیران ما هستند که می‌گویند ساخت استادیوم بسیار سخت است، این در حالی است که اگر در ساخت آن مدیریت شود، می‌توان به آسانی استادیوم ساخت.»

شاهرخی تصریح کرد: «متأسفانه استعدادها در فوتبال ایران می‌سوزند و مدیران ما تنها شعار می‌دهند. تفاوت ما با کشورهای دیگر این است که مدیران ما دائماً در حال شعار دادن و صحبت کردن هستند در حالی که کشورهای دیگر در حال انجام کار هستند. ورزشگاه آزادی نمونه‌ای از پسرفت فوتبال ماست، آنها در کوتاه‌ترین زمان استادیوم می‌سازند ما در بلندترین زمان کار تعمیر استادیوم را به پایان می‌رسانیم. مسئولان بارها در خصوص زمان بازگشایی ورزشگاه آزادی صحبت کردند و حالا می‌گویند کار بازسازی این استادیوم سال آینده به پایان می‌رسد. مگر بازسازی ورزشگاه ۲سال زمان می‌برد!»

او در خصوص لیگ برتر بیان داشت: «کیفیت لیگ بسیار پایین است و تنها بازیکنان خارجی تیم‌ها هستند که با بازی‌های خود موجب جذاب شدن لیگ می‌شوند. هیچ بازیکن مستعدی در لیگ برتر دیده نمی‌شود و این نشان می‌دهد که ما در این سال‌ها مسیر را اشتباه رفته‌ایم. اعتقاد دارم که این مسیر را همین‌گونه طی خواهیم کرد. فوتبال ما نه از نظر کیفی شرایط خوبی دارد و نه از نظر ساختاری. می‌بینیم که حتی یک تیم شهرستانی هم برای بازی‌های خانگی به تهران می‌آید و این نشان‌دهنده شرایط بسیار بد فوتبال ماست.»

این سرمربی سابق تیم ملی گفت: «مسابقات را در حالی در قلعه حسن‌خان برگزار می‌کنند که برگزاری بازی در این ورزشگاه باعث ایجاد مشکلاتی می‌شود. تماشاگران ما سردرگم هستند و نمی‌دانند که بازی بعدی تیم محبوب‌شان در کدام استادیوم برگزار می‌شود.

برای برگزاری دربی همه جای ایران را گشتند و هنوز نتوانستند یک ورزشگاه معرفی کنند این در حالی است که دربی یک دیدار معمولی است.»

جریمه ۳۰ هزار دلاری نتیجه رفتار تماشاگران

کنفدراسیون فوتبال آسیا (AFC) در حکمی رسمی باشگاه استقلال ایران را به دلیل رفتارهای غیرورزشی برخی از هوادارانش در دیدار برابر المحرق بحرین به پرداخت ۳۰ هزار دلار جریمه نقدی محکوم کرد. بر اساس گزارش ناظر مسابقه، در جریان این دیدار تعدادی از تماشاگران استقلال با روشن کردن آتش و ایجاد دود در سکوها نظم ورزشگاه را بر هم زده‌اند.

در متن حکم AFC تأکید شده که این سومین تخلف باشگاه استقلال در ماه‌های اخیر است و به همین دلیل جریمه نسبتاً سنگینی برای آن در نظر گرفته شده است. این اقدام در حالی صورت گرفته که بارها از سوی مسئولان باشگاه و حتی خود AFC هشدار داده شده بود که در مسابقات آسیایی کوچک‌ترین بی‌نظمی از سوی هواداران یا عوامل تیم می‌تواند منجر به جریمه یا محرومیت شود. با وجود این به نظر می‌رسد برخی هواداران نسبت به پیامدهای چنین رفتارهایی بی‌توجه هستند.

تداوم این روند می‌تواند استقلال را با محرومیت از حضور تماشاگران یا حتی جریمه‌های سنگین‌تر مواجه کند.

مسئولان استقلال از هواداران خواسته‌اند در دیدارهای آینده با رعایت کامل قوانین بین‌المللی، مانع از وارد شدن ضررهای مالی و اعتباری بیشتر به باشگاه شوند.

بدون زمین تمرین، بدون زمین بازی و حتی بدون پول

ضمانت نده، وارد لیگ برتر شو!

لیگ برتر ایران در ظاهر عنوان «حرفه‌ای» را یدک می‌کشد، اما واقعیت‌های جاری در این رقابت‌ها چیز دیگری را نشان می‌دهد؛ لیگی که در بسیاری از ابعاد، از سازماندهی و برنامه‌ریزی گرفته تا مسائل مالی و زیرساختی، با استانداردهای اولیه فوتبال حرفه‌ای فاصله دارد. یکی از نشانه‌های آشکار این آشفتگی، تمرینات تیم‌هایی است که به جای شهرهای خود، در تهران مستقر شده‌اند.

طبق ضوابط سازمان لیگ، هر تیم باید در شهر محل فعالیتش تمرین کند تا ضمن حفظ ارتباط با هواداران، زیرساخت‌های فوتبال منطقه خود را نیز تقویت کند. اما تعداد قابل توجهی از تیم‌های لیگ برتری که در شهرستان حضور دارند در سال‌های گذشته و اکنون در پایتخت تمرین کرده‌اند؛ پدیده‌ای که نه تنها نشانه بی‌نظمی است، بلکه به‌نوعی بی‌عدالتی ورزشی نیز محسوب می‌شود، چرا که برخی تیم‌ها از امکانات و شرایط ویژه تهران بهره می‌برند، در حالی که تیم‌های دیگر در شرایط دشوار و کم‌امکانات شهرستان فعالیت می‌کنند.

البته موضوع به همین‌جا ختم نشد. برخی تیم‌های تازه‌وارد به لیگ برتر، مانند چادرملو یزد و استقلال خوزستان، بازی‌های خانگی خود را در تهران برگزار کردند؛ اتفاقی که با روح رقابت سالم و عدالت ورزشی در تضاد است. در لیگ‌های معتبر دنیا، هیچ تیمی بدون داشتن ورزشگاه و امکانات حداقلی اجازه حضور در سطح اول فوتبال را ندارد، اما در ایران گویی صرف داشتن یک مجوز یا حمایت مقطعی کافی است تا تیمی وارد لیگ شود، حتی اگر زیرساخت یا توان مالی لازم را نداشته باشد.

نمونه بارز این وضعیت، تیم استقلال خوزستان است؛ تیمی ریشه‌دار، با پیشینه قهرمانی در لیگ برتر، اما گرفتار در بحران‌های مالی شدید. استقلال خوزستان که روزگاری نماد غیرت و استعداد فوتبال جنوب کشور بود، اکنون در شرایطی بحرانی به سر می‌برد. در آستانه دیدار حساس با پرسپولیس، خبر تهدید این تیم به عدم حضور در میدان، زنگ خطر جدی برای فوتبال ایران بود. وقتی تیمی با این سابقه تهدید می‌کند که به دلیل مشکلات مالی نمی‌تواند در بازی با پرسپولیس شرکت کند، باید پرسید نقش متولیان فوتبال کشور چیست؟ سازمان لیگ و فدراسیون فوتبال چگونه به تیمی اجازه حضور در لیگ برتر داده‌اند که توان پرداخت دستمزد بازیکنانش را ندارد و حتی برای هزینه سفرهای خود دچار مشکل است؟ هر چند با شناختی که از عوامل سازمان لیگ داریم مطمئنیم آنها چنین وضعیتی رابرنمی‌تابند و قطعاً اسیر تماس‌های مکرر واسطه‌ها می‌شوند تا این گونه با حضور تیم‌هایی که شرایط حضور در لیگ برتر را ندارند، موافقت کنند اما یک بار برای همیشه باید بساط اداره لیگ برتر با این شکل و شمایل جمع و سازوکار دیگری اعمال شود.

این وضعیت به طور قطع تنها یک بحران مقطعی نیست، بلکه نشانه‌ای از یک بیماری مزمن در ساختار مدیریتی فوتبال ایران است؛ بیماری‌ای به نام «فقدان نظام ارزیابی مالی». در فوتبال حرفه‌ای، تیم‌ها موظف‌اند پیش از شروع فصل مدارک مالی و ضمانت‌های لازم را ارائه دهند تا از توانایی‌شان برای اداره یک فصل کامل اطمینان حاصل شود. در ایران اما چنین نظارتی تقریباً وجود ندارد یا در بهترین حالت، صوری انجام می‌شود. نتیجه آن می‌شود که تیم‌هایی بدون پشتوانه مالی وارد لیگ می‌شوند، چند هفته دوام می‌آورند، سپس با بدهی، اعتصاب و بحران انصراف دست‌وپنجه نرم می‌کنند و وجهه لیگ را زیر سؤال می‌برند.

توجیه برخی مدیران مبنی بر اینکه «نباید جلوی تیم‌های مردمی را گرفت» قابل پذیرش نیست. بله، استقلال خوزستان یا چادرملو تیم‌هایی مردمی و باهویت هستند، اما مردمی بودن نباید پوششی برای بی‌نظمی و فقدان ساختار باشد. اگر تیمی توان مالی و سازمانی لازم را ندارد، باید ابتدا در سطح پایین‌تر تجربه بیندوزد و سپس با پشتوانه واقعی وارد لیگ برتر شود. فوتبال ایران نیازمند یک نظام سختگیرانه و شفاف در صدور مجوز حرفه‌ای است؛ سیستمی که نه بر اساس روابط، بلکه بر اساس عملکرد، زیرساخت و ثبات مالی تصمیم بگیرد.

بی‌توجهی به این مسأله نه‌تنها کیفیت لیگ را پایین می‌آورد، بلکه اعتماد عمومی را نیز از بین می‌برد. هواداری که می‌بیند تیم محبوبش به دلیل سوءمدیریت یا فقر مالی منحل می‌شود، چگونه می‌تواند به سلامت فوتبال کشور اعتماد کند؟ همین بی‌اعتمادی است که باعث می‌شود تماشاگران از ورزشگاه‌ها فاصله بگیرند و سرمایه اجتماعی فوتبال به تدریج از بین برود.

مشکل امروز فوتبال ایران فقط فقر مالی نیست؛ بلکه فقر مدیریتی و برنامه‌ریزی است. تا زمانی که متولیان معیارهای حرفه‌ای را جدی نگیرند و از سیاست‌زدگی فاصله نگیرند، هر فصل شاهد بحران‌های مشابه خواهیم بود. فوتبال ایران بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک بازنگری بنیادی است: از نحوه صدور مجوز تیم‌ها گرفته تا نظارت بر عملکرد مالی‌شان. اگر کیفیت فدای کمیت شود، همین می‌شود که امروز شاهدیم؛ لیگی پر از نام‌های پرطمطراق اما خالی از محتوا، با تیم‌هایی که نه زمین تمرین دارند، نه آرامش مالی و نه چشم‌اندازی روشن برای آینده.

اردوگاه آبی

نهمین سالگرد درگذشت پورحیدری

روز گذشته ۱۴ آبان، سالروز درگذشت زنده‌یاد منصور پورحیدری، یکی از اسطوره‌های ماندگار باشگاه استقلال بود؛ مردی که نامش با تاریخ و هویت این باشگاه گره خورده است.

به همین مناسبت، باشگاه استقلال با انتشار پیامی در شبکه‌های رسمی خود یاد و خاطره این چهره فراموش‌نشدنی را گرامی داشت و از او به عنوان «پدر استقلال» یاد کرد.

همچنین قرار است روز پنجشنبه مراسمی به مناسبت نهمین سالگرد درگذشت پورحیدری با حضور جمعی از پیشکسوتان، مدیران و هواداران استقلال در قطعه نام‌آوران بهشت زهرا(س) برگزار شود.

منصور پورحیدری بازیکن، مربی و مدیر دلسوز استقلال، سال‌ها عمر خود را وقف این تیم کرد. او در دوران بازیگری یکی از چهره‌های شاخص خط دفاعی استقلال و تیم ملی بود و در عرصه مربیگری نیز با هدایت استقلال به قهرمانی‌های متعدد داخلی و آسیایی دست یافت. پورحیدری به دلیل اخلاق‌مداری، تعهد و عشقی که به استقلال داشت، جایگاه ویژه‌ای در قلب هواداران پیدا کرد و همچنان نمادی از وفاداری و اصالت در تاریخ این باشگاه محسوب می‌شود. یاد و نام او برای همیشه در ذهن هواداران استقلال زنده خواهد ماند.

کیش مقصد احتمالی

احتمال دارد تیم استقلال در تعطیلات پیش‌رو اردوی آماده‌سازی خود را در جزیره کیش برگزار کند.

آبی‌پوشان پس از دیدار مقابل الوحدات اردن در لیگ قهرمانان آسیا به تهران بازمی‌گردند و با توجه به فاصله زمانی تا مسابقه ۳۰ آبان برابر پادیاب خلخال در چهارچوب جام حذفی، فرصت مناسبی برای برپایی اردو دارند. طبق برنامه اولیه، استقلال قصد دارد چند روزی تمرینات خود را در هوای مطبوع و گرم‌تر کیش پیگیری کند تا از سرمای تهران در هفته آینده دور بماند.

البته تصمیم نهایی در این خصوص منوط به بازگشت و نظر ریکاردو ساپینتو، سرمربی پرتغالی استقلال است که قرار است طی روزهای آینده به تهران بیاید و وضعیت برنامه تمرینی تیم را مشخص کند. تا پیش از قطعی شدن این تصمیم، تمرینات استقلال احتمالاً برای یکی دو روز تعطیل خواهد بود تا بازیکنان استراحت کوتاهی داشته باشند و سپس تمرینات دوباره از سر گرفته شود.

النصر با یک غایب بزرگ مقابل استقلال

باشگاه النصر امارات اعلام کرد نتایج معاینات پزشکی فابیو دی‌لیما، ستاره برزیلی این تیم، نشان داده که او دچار مصدومیت از ناحیه عضله کشاله ران شده است. این آسیب‌دیدگی در جریان تمرینات اخیر النصر رخ داده و پس از بررسی‌های دقیق پزشکی مشخص شده که وی برای بازگشت به میادین به چند هفته استراحت و درمان نیاز دارد.

به این ترتیب، دی‌لیما دیدار حساس تیمش مقابل استقلال ایران در بازی برگشت مرحله آسیایی را از دست خواهد داد. غیبت این بازیکن که نقش کلیدی در خط حمله النصر دارد می‌تواند ضربه‌ای جدی به برنامه‌های فنی سرمربی این تیم وارد کند. کادر فنی النصر اعلام کرده قصد ندارد برای بازگشت زودهنگام او ریسک کند تا مصدومیتش تشدید نشود. هواداران النصر امیدوارند دی‌لیما هرچه سریع‌تر به شرایط بازی بازگردد تا در ادامه رقابت‌ها بتواند تیم را همراهی کند.

تمایل استقلال به برگزاری دربی در مشهد

در حالی که هنوز محل برگزاری دربی پایتخت به طور رسمی اعلام نشده، باشگاه استقلال تمایل خود را برای برگزاری این دیدار حساس در شهر مشهد اعلام کرده است.

آبی‌پوشان با اشاره به کیفیت مناسب زمین ورزشگاه امام رضا(ع) و شرایط مطلوب اقامتی در این شهر، پیشنهاد داده‌اند که بازی در مشهد برگزار شود. در مقابل، گفته می‌شود ورزشگاه اراک که پیش‌تر یکی از گزینه‌های مطرح بود، به دلیل نامناسب بودن زمین چمن از گزینه‌های میزبانی حذف خواهد شد.

با این حال، از آنجا که این دیدار با میزبانی پرسپولیس برگزار می‌شود، تصمیم نهایی بر عهده سرخ‌پوشان و متولیان سازمان لیگ است و نظر استقلال جنبه مشورتی دارد. باید دید در نهایت چه شهری میزبان دربی پرهیجان پایتخت خواهد بود، اما فعلاً شانس مشهد برای میزبانی این دیدار بیش از سایر گزینه‌ها ارزیابی می‌شود.